

CESTA VODY



2. STUPEŇ SKAUTSKÉ STEZKY JUNÁK



SVĚTEM STEZKY PROCHÁZÍM JAKO TATO POSTAVA:

Stál na dřevěném molu, u jeho nohou se kolébal
uvázaný člun. Upíral zrak na loď zakotvenou
v přístavišti s plachtami připravenými na vyplutí do
dalekých krajin. Naposledy se podíval na pevninu, na-
skočil do člunu a začal pádlovat k lodi, která se měla
stát jeho domovem na několik dlouhých měsíců.

ZDE JE MÍSTO
NA NALEPENÍ
OBRÁZKU TVÉ
POSTAVY

VYDÁVÁM SE NA CESTU VODY



✚ JMÉNO

✚ PŘEZDÍVKA

✚ DRUŽINA

✚ ODDÍL / MĚSTO

✚ TELEFON

✚ E-MAIL

✚ MOJE DALŠÍ KONTAKTY

✚ OTISK PRSTU:

✚ NA CESTU VODY
JSEM VYPLUL DNE

VÍTEJ V DOBRODRUŽNÉM SVĚTĚ

Vstupuješ do neznámého světa plného dobrodružství. Můžeš zde zažít mnoho příběhů, o jakých se ti ani nezdálo. Vydáš se na cestu jako jedna z postav, kterou si za chvíli zvolíš. Na své cestě, která povede jedním z živelů tohoto světa, potkáš mnoho dalších postav a tvorů. Někteří z nich ti nebudou nakloněni a možná budou i nebezpeční, ale někteří se mohou naopak stát tvými pomocníky. Aby sis jejich pomoc zasloužil/a, budeš muset urazit kus cesty a zlepšit se ve svých dovednostech a schopnostech.

Na následující stránce si zvol jednu z postav. Můžeš si vybírat i z postav ostatních stupňů, z oddílové nabídky nebo vytvořit postavu vlastní. Obrázek postavy si nalep do vyznačeného místa na první dvoustraně tohoto sešitku. Postavu si můžeš změnit při získání pomocníka, při zahájení nového stupně nebo jindy podle rozhodnutí oddílu. Pomocníka, jehož získání ti pomůže ve skautské karetní hře Sacculus, získáš za splnění všech bodů jedné oblasti této stezky (např. Co umím a znám). Obrázky pomocníků nalezneš na konci tohoto sešitku (str. 82–83).



VYBER SI SVOJI POSTAVU

Dobrodružným světem můžeš procházet jako jedna z postav tohoto světa. Zde ve stezce máš na výběr několik z nich, nicméně můžeš postavy převzít i odjinud. Můžeš použít postavy z jiných stupňů, postavy, které vydá tvůj oddíl, nebo si můžeš přímo nějakou postavu sám/a nakreslit nebo jinde získat.

POPIS POSTAV, KTERÉ JSOU NA VÝBĚR

ZAKLÍNAČKA

Zaklínačka získala spoustu zkušeností a dovedností ve slavné škole zaklínačů. Umí bezchybně používat zbraně, ale její hlavní síla spočívá v magii, kterou používá, aby své bojové schopnosti zvýšila. Nejruznější amulety nebo lektvary, které dokáže vyrobit, jsou schopny dodat sílu nebo ochránit před nepřítelem.

LÉČITELKA

Léčitelka zasvětila spoustu let života, aby mohla pomáhat lidem, kteří to potřebují. Je schopna ošetřit těžkou ránu i vyléčit smrtelnou nemoc. Rozdává milosrdenství bez rozdílu těm, kdo ho potřebují, a jedinou odměnou je jí vděčnost zachráněných.

LOVEC

Lovec se nikdy neodloučí od svého luku, o který se svědomitě stará a který umí bezchybně používat. Dokáže najít nejúžší cestičku zvířecích obyvatel lesa a zasáhnout lovené zvíře na desítky metrů, ale také chránit zvěř před jejími nepřáteli. Při putování zásobuje družinu čerstvým masem, ale dokáže být i vítanou oporou v boji.

ZVĚD

Má často za úkol dostat se doprostřed nepřátelského území a přinést zpět zprávu o tom, jak to tam vypadá, nebo získat v cizím městě informaci, která je potřeba. Zvěd proto musí být velice obratný a musí se umět pohybovat v přírodě, ale také mluvit s lidmi, aby se od nich dozvěděl to, co potřebuje.

ZAKLÍNAČKA



LÉČITELKA



LOVEC



ZVĚD

PŘEHLED OBLASTÍ A BODŮ STEZKY

Stežka se skládá ze šesti oblastí, které popisují svět kolem nás. Začínají u tebe a toho, jaký jsi a co umíš, pokračují přes vztahy s ostatními lidmi a končí společností a přírodou kolem nás. V těchto oblastech je obsaženo téměř všechno, v čem by ses měl ve svém životě rozvíjet. Každá oblast se dělí do několika bodů a v každém bodu je několik aktivit. Z nich si budeš vybírat. Některé můžeš splnit v oddíle, jiné doma nebo i ve škole. S některými si poradíš sám/a, na jiné budeš potřebovat svoji družinu nebo oddíl.

- + CO UMÍM A ZNÁM
- + KDO JSEM
- + MŮJ KAMARÁD
- + MŮJ DOMOV
- + SVĚT OKOLO NÁS
- + PŘÍRODA KOLEM NÁS



CO UMÍM A ZNÁM

- ☛ Praktický život
- ☛ Fyzická zdatnost
- ☛ Bud'připraven
- ☛ Hledání řešení
- ☛ Vyjadřování
- ☛ Zručnost
- ☛ Můj oddíl



MŮJ DOMOV

- ☛ Moje rodina
- ☛ Moje parta
- ☛ Družina jako tým



KDO JSEM

- ☛ Já a můj život
- ☛ Moje svědomí
- ☛ Osobní rozvoj



SVĚT OKOLO NÁS

- ☛ Já a demokracie
- ☛ Já občan
- ☛ Propojený svět
- ☛ Různost světa
- ☛ Příběhy našeho světa



MŮJ KAMARÁD

- ☛ Vztahy mezi lidmi
- ☛ Moje vztahy
- ☛ Komunikace mezi lidmi
- ☛ Pomoc druhým



PŘÍRODA KOLEM NÁS

- ☛ Pobyt v přírodě
- ☛ Vnímání přírody
- ☛ Poznávání přírody
- ☛ Hodnota přírody
- ☛ Šetrné chování

JAK PRACOVAT SE STEZKOU

CO MĚ VLASTNĚ ČEKÁ

Celý stupeň skautské stezky (neboli řeči našeho dobrodružného světa „Cesta jedním z živilů“) se skládá z 27 bodů rozdělených do 6 oblastí. Tyto body popisují, v čem by ses měl/a rozvíjet, abys byl/a připraven/a na život v dnešním světě. Aby byl celý stupeň dokončen, je třeba splnit všechny body stezky.

JAK SPLNÍM BOD STEZKY

Bod stezky



Aktivita na výběr

Nevhodní lidé pro hodnocení

Výběr lidí k hodnocení aktivity

Příběh z dobrodružného světa

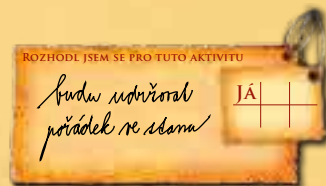
Zde se zapisuje vybraná aktivita

Zde jsou záznamy o lidech, kteří aktivitu hodnotí

Pro splnění bodu je potřeba uskutečnit několik aktivit (jednu až tři). Některé z nich jsou předem dané, poznáš je podle zvýraznění tučným písmem. Tyto zadané aktivity musíš splnit. Většina z aktivit je ale volitelná a je hlavně na tobě, pro kterou aktivitu se rozhodneš.

VÝBĚR AKTIVITY

Aktivitu si vybíráš tak, aby úkol, který si zvolíš, byl pro tebe zajímavý a přinesl ti něco nového. Nevybíráš si aktivity, které už dobře ovládáš a které ti nic nového nepřinesou. Nevybíráš si ani extrémně těžké aktivity, na kterých bys zbytečně ztroskotal/a. Vybíráš si prostě tak, aby tě to bavilo a současně aby tě to posunulo na tvé skautské cestě. S výběrem správné aktivity ti může pomoci tvůj rádce/rádkyně nebo vedoucí.



ÚPRAVA NEBO VYTVOŘENÍ NOVÉ AKTIVITY

Aktivitu, kterou chceš plnit, si můžeš vybrat z bohaté nabídky. Současně si ji ale můžeš přizpůsobit nebo i vytvořit novou tak, aby více odpovídala tvým možnostem a zkušenostem. V případě, že si aktivitu sám/sama navrhuješ nebo výrazněji upravuješ, je nutné poradit se s vedoucím.

CO DĚLAT S VYBRANOU AKTIVITOU

Aktivitu, pro kterou ses rozhodl/a, vepíšeš do záznamového políčka. Nemusíš ji celou opisovat, stačí krátce pár slovy popsat, o jakou aktivitu se jedná. Poté si určíš dvě osoby, které budou splnění aktivity hodnotit (kromě tebe samotného).

KDO BUDE HODNOTIT

Jednotlivé aktivity budou hodnotit někteří z těchto lidí:

- 👉 Ty sám = ty sám/sama musíš dokázat říct, zda si aktivitu splnil/a
- 👉 Rádce = rádce/rádkyně tvoji družiny. Pokud vedeš družinu, můžeš požádat o hodnocení jiného rádce/rádkyni z oddílu
- 👉 Vedoucí = vůdce tvého oddílu nebo jiný člen vedení oddílu
- 👉 Kamarád = tobě blízký člověk z oddílu nebo mimo něj. Pozor, není to každý tvůj známý, tvůj kamarád tě musí dobře znát
- 👉 roDina = někdo z tvé rodiny, např. rodiče, sourozencé nebo prarodiče
- 👉 Odborník = dospělý odborník na některou oblast, např. trenér, učitel, kněz

JAK SI VYBERU, KDO BUDE AKTIVITU HODNOTIT

Než začneš plnit vybranou aktivitu, určíš si, kdo bude splnění aktivity hodnotit. Vždy to budeš ty a dva lidé, které si vybereš z nabídky v předchozím odstavci. Alespoň jeden z těchto dvou lidí musí být z tvého oddílu či střediska. Konkrétní jména těchto vybraných lidí si předepíšeš do kolonek u aktivity. U některých aktivit jsou někteří lidé pro hodnocení nevhodní, tuto poznámku naleznáš u nabídky aktivit ve formě přeškrtnutého písmene, a je nutné ji samozřejmě dodržet.

Určené osoby je vhodné upozornit na tvůj výběr, aby si mohly všimnout plnění tvé aktivity a mohly ti pak podat dobrou zpětnou vazbu. Výběr osob, které ti budou aktivitu potvrdzovat, je nutné konzultovat s rádcem/rádkyní nebo vedoucím.



VIJÁDRĚNÍ OSTATNÍCH

Jakmile budeš přesvědčen o tom, že máš aktivitu splněnou, zaznačíš si to do stezky (podpisem v kolonce „já“). Potom ti osoby, které sis vybral/a, pomohou zhodnotit, jak se ti při aktivitě dařilo, zda se ti podle nich povedlo zlepšit se v dané oblasti osobního rozvoje. Souhlasí-li s tím, jak jsi aktivitu splnil/a, připojí svůj podpis do kolonky s předepsaným jménem.



MÁM SPLNĚNO!

Pokud plníš Cestu Země a Cestu Vody, bod budeš mít splněný po získání tří podpisů – tvého a dalších dvou vybraných osob (není-li ve vašem oddíle stanoveno jinak). Pokud už plníš Cestu Vzduchu a Cestu Ohně, bude to trochu složitější. Konečně rozhodnutí, že je bod splněn (tedy že aktivita byla dobře provedena), bude na tobě. Ze dvou lidí, které sis vybral, totiž nemusí jeden člověk souhlasit. Nicméně i přesto máš právo rozhodnout se, jestli potřebuješ aktivitu doplnit nebo jestli ji i přes tento jeden nesouhlas považuješ za dostatečně splněnou. Svůj konečný souhlas zaznamenáš druhým podpisem v kolonce „já“.

VÝBĚR A OZNAČENÍ CESTY (STUPNĚ)

Cestu, kterou budeš plnit, si vybereš se svým vůdcem po splnění Nováčka nebo po svém rozhodnutí začít se věnovat stezce. Pokud zahajuješ nějakou cestu bez projití předchozích stupňů (např. jsi-li nováček ve starším věku), je potřeba splnit nástupní bod „Můj začátek“. Kdo před aktuální cestou plnil předchozí stupně, může tento bod vynechat. Jako označení cesty, kterou plníš, získáváš nášivku daného stupně (ve tvaru krystalu v barvě stupně), kterou si můžeš našít na kroj. Po splnění posledního stupně (Cesta Ohně) získáš ještě symbol bílého krystalu na důkaz dokončení stupně, který celý znak uzavře. Cesty na sebe navazují v tomto pořadí:



AKTIVITY OSTATNÍCH STUPŇŮ

Pokud si plníš Cestu Země, můžeš současně plnit i aktivity z následujícího stupně, tj. z Cesty Vody. Cestu Vody ale můžeš dokončit až po splnění Cesty Země. Pokud jsi začínal stezku až od Cesty Vody, pak samozřejmě tento požadavek na splněnou Cestu Země před dokončením Cesty Vody není. Totéž platí pro Cestu Vzduchu a Cestu Ohně.

OPAKOVÁNÍ AKTIVIT

Pokud se v jiném bodě stezky téhož stupně opakuje stejná (či velmi podobná) aktivita, je možné ji uznat pro oba body. Pokud se opakuje stejná aktivita v různých stupních, je nutné aktivitu znovu uskutečnit.

AKTIVITY STEZKY V PROGRAMU ODDÍLU

Některé aktivity zařadí vedení tvého oddílu do programu schůzek nebo výprav i bez tvého výběru ve stezce. Pokud po splnění této aktivity cítíš její přínos pro svůj rozvoj v daném bodě a aktivita se konala v nedávné době, můžeš si ji dodatečně zvolit a vybrat osoby, které ti pomohou aktivitu zhodnotit.

CO ZA TO

To nejdůležitější je změna, která se stane s tebou: přiblížíš se k tomu být člověkem, jenž dobře ob stojí v dnešním světě. Kromě tohoto hlavního přínosu získáš ještě několik drobných výhod:

- 1) Pokud se ti podaří splnit celý bod stezky (tj. všechny vybrané aktivity tohoto bodu), například Fyzická zdatnost
 - ☛ můžeš si umístit malou postupovou nálepku na mapu na str. 44–45
 - ☛ můžeš svého vedoucího požádat o vydání karty do skautské karetní hry Sacculus, více na str.80
- 2) Pokud se ti podaří dokončit oblast stezky (tj. všechny body v jedné ze šesti oblastí, např. Kdo jsem),
 - ☛ získáš jednoho z pomocníků, kterého si můžeš nalepit na stranu 44–45 s postupovou mapou
 - ☛ pokud chceš, můžeš si změnit postavu
- 3) Pokud se ti podaří splnit celou cestu (tj. všech 27 bodů):
 - ☛ můžeš se pokusit o splnění jedné z výzev, které máš pro tuto cestu na výběr
 - ☛ získáš stezku a nášivku dalšího stupně



postupová nálepka



karta do hry Sacculus



PRAKTICKÝ ŽIVOT

Dokážu se o sebe postarat, nečekám, že za mě vše bude řešit maminka nebo vedoucí. Ve světě se prostě neztratím a umím si poradit v každé situaci. Nepotřebuji, aby mě pořád někdo vodil za ručičku.

AKTIVITY

- ☛ Vezmu si doma na starost nějakou pravidelnou práci (v bytě, na zahradě) a začnu ji pravidelně dělat. ☒ ☑
 - ☛ Pomohu doma při velkém úklidu. ☒ ☑
 - ☛ Podle seznamu zajistím větší nákup domů nebo pro oddíl.
 - ☛ Vezmu si na starost péči o nějakou část oddílového nebo družinového vybavení a zajistím jeho údržbu a opravy. ☒ ☑
-
- ☛ Na zastávce MHD, vlaku nebo autobusu najdu v jízdním řádu, kdy jede nejbližší vlak nebo autobus.
 - ☛ Vyřídím telefonát s někým, koho osobně neznám.
 - ☛ V průběhu období, které si určím, si zaznamenávám své peněžní příjmy a výdaje a s rodiči nebo s vůdcem/vůdkyní si promluví o tom, za co utrácím zbytečně moc peněz a jak bych mohl ušetřit. ☒ ☑
 - ☛ Pošlu balík nebo doporučený dopis poštou. ☒ ☑



Vyběhla z domu a zamířila k nedalekému stavení, kde žili přátelé jejích rodičů. Byla sice smutná, že je maminka nemocná a musí ležet v posteli, ale zase měla radost z úkolu, který od ní dostala. Nejdříve se měla zastavit u sousedky, která se včera vrátila z města, a zjistit důležité novinky. Zaklepala a počkala, až sousedka otevřela. Zapamatovala si, co sousedka řekla, rozloučila se a vyrazila směrem k tržišti. V ruce svírala stříbrňák, za který měla nakoupit jídlo na večeři. Připadala si důležitá a skoro dospělá.

PLNĚNÍ

Pokud si chci lépe poradit v každodenním životě, splním z každé skupiny jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ



FYZICKÁ ZDATNOST

Moje tělo dokáže spoustu věcí. Není to však jen tak. Aby bylo ohebné, pevné a pružné, musím se o něj pravidelně starat: udržovat ho a trénovat. Proto se nebojím pohybu.

AKTIVITY

- 🐾 Zúčastním se sportovní soutěže.
- 🐾 Naučím se nějakou novou sportovní aktivitu.
- 🐾 Po dobu dvou měsíců se pravidelně věnuji sportovní činnosti (cvičení, běhání, plavání ...).
- 🐾 Po dobu dvou měsíců chodím pravidelně hrát fotbal, volejbal nebo nějakou jinou kolektivní hru.
- 🐾 Zúčastním se dvou sportovních výprav (na kolech, na běžkách apod.).



Mladá zaklínačka běžela po lesní cestě a snažila se v rychlosti vyhýbat větvíčkám stromů. Už skoro viděla mžitky před očima, ale konečně spatřila potok a kládu, která tu sloužila jako provizorní most. Vběhla na ni a dostala se na druhou stranu, aniž zpomalila, přestože jí vadila těžká zbroj. Zastavila se a zhluboka dýchala. Na mýtině za potokem na ni čekalo několik přátel z družiny, ke kterým se mohla po náročné trase zase připojit. Ranní rozvíčku měla za sebou.

PLNĚNÍ

Pokud chceš mít lepší fyziku, splním jednu aktivitu, kterou si určíš.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		





BUĎ PŘIPRAVEN

Krise! Může přijít kdykoli a kdekoli. Víím, co je to krizová situace a jak se v ní správně chovat. Umím si poradit, protože víím, jak přivolat pomoc. Dokážu zachovat chladnou hlavu. Umím se pohybovat v neznámém prostředí (například hory, les, město).

AKTIVITY

- Znáím a předvedu zásady život zachraňujících úkonů: masáž srdce, umělé dýchání, zastavení krvácení. Aktivně se zúčastním nácviku první pomoci obsahujícího přivolání pomoci, postup podle instrukcí, život zachraňující úkony, přenos zraněného.
- V neznámém městě dorazím podle plánu do určeného bodu.
- Na simulovaných příkladech si vyzkouším jednání v krizových situacích: autonehoda, krádež, napadení.
- Dokážu se správně vybavit a obléci na zimní náročnou výpravu.



Obchodník se sice vytácel, měl ji za městskou panenku a chtěl jí prodat nekvalitní zboží, ale nakonec si odnášela ty nejlepší a nejteplejší deky, které měl. Ještě se zastavila pro nějaké nádobí a brzy skládala plnou náruč vybavení do místnosti, kterou si před cestou pronajali. Rozhlédla se a uznala, že přípravy jsou u konce. Měli vše, co bylo potřeba k dlouhým měsícům putování i k přežití v nejvyšších horách světa. Od začátku věděli o nebezpečnosti výpravy a nezbývalo tedy, než být připraven opravdu na vše.

PLNĚNÍ

Pokud si chceš umět poradit v krizových situacích, splním vyznačenou aktivitu a jednu další, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





HLEDÁNÍ ŘEŠENÍ

Nemusím být chodící encyklopedie. Důležité je, že umím najít informace, které zrovna potřebuji. Dovedu určit, které informace jsou důležité, a které ne.

AKTIVITY

- Napišu článek (např. do oddílového časopisu) s využitím informací z encyklopedií a internetu (minimálně ze tří různých zdrojů).
- Doporučím družině alespoň tři zajímavé internetové stránky nebo publikace související s tématem, kterému se právě věnujeme.  
- Porovnáím dva časopisy pro svou věkovou kategorii a představím ostatním pozitiva a negativa obou z nich.
- Vyhledám alespoň pět odpovědí na neznámé otázky s využitím internetu.
- Dokážu podle návodu zprovoznit a používat přístroj (GPS, mobilní telefon, fotoaparát...).



Pochodně sotva stačily osvětlit velkou síň, jejíž stěny lemovaly sochy válečníků s meči ukazujícími k obrovským kamenným dveřím na druhém konci místnosti. Skupinka prošla mezi sochami, seřazenými jako nehybná stráž, a užasle pozorovala bránu. Byla to dokonalá trpasličí řemeslnická práce. Obě do sebe dokonale zapadající křídla byla zdobena neskutečně krásnými ornamenty a runovými nápisy. Mladá zaklínačka si prohlížela bránu a přemýšlela, jak ji otevřít. Zaujal ji jeden z nápisů: „Jen pokud všichni hledí správným směrem, cesta se otevře.“ Rozhlédla se kolem sebe, pak přistoupila k jediné ze soch, která se dívala jiným směrem než ostatní, a bez větší námahy ji pootočila směrem k bráně. Brána se hladce otevřela.

PLNĚNÍ

Pokud chci dokázat vyhledávat informace a řešit problémy, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





VYJADŘOVÁNÍ

I když vím, že mluvit před lidmi je těžké, nenechám se odradit trémou a dokážu posluchačům sdělit, o čem mi jde.

AKTIVITY

- 🦉 Zkusím vytvořit příspěvek do skautských médií (časopis, Teepek...).
- 🦉 Napíšu nebo zprostředkuji družině svůj názor na přečtenou knihu, shlédnutý film, navštívené webové stránky apod. 🦉 🦉
- 🦉 Zjistím, v čem bych měl zlepšit svůj mluvený projev, a začnu na tom soustavně pracovat.
- 🦉 Naučím družinu novou (i pro mne) deskovou hru – vysvětlím pravidla, zodpovím otázky. 🦉 🦉
- 🦉 Vystoupím s vlastním „číslem“ (přednes, hudba, zpěv, kouzla...) na nějaké veřejné akci (ne pouze pro oddíl).



Mladý hraničář s úlevou dorazil k vratům stavení a schoval se pod malou stříšku nad dveřmi. Vypadalo to, že začne každou chvíli pršet. Nechápal, proč tak skvělý kouzelník žije tak daleko od města a navíc na nejvyšším kopci v okolí. Zabušil na vrata a chvíli čekal. Už chtěl zabušit znovu, když se konečně ozvaly kroky. Sotva kouzelník otevřel a spatřil ho, chtěl zabouchnout, ale on rychle mezi dveře strčil botu. Čekal, že se ze staré známosti bude chovat vstřícněji. Dalo mu práci starého samotáře přesvědčit, aby jej alespoň vyslechl, a ještě víc, aby ho pustil dovnitř. Tvářil se sice stále rozladěně, ale mladík už věděl, že mu nakonec pomůže.

PLNĚNÍ

Pokud se chci zlepšit v prezentování a vyjadřování se, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		





ZRUČNOST

Není to jen tak vytvořit něco užitečného nebo pěkného. Chce to trochu cviku i pily. Proto zkouším vytvářet různé věci a rozvíjet tak svou všestrannost a nápaditost. Umím použít vhodné nástroje.

AKTIVITY

- Podle seznamu si sbalím sám batoh nebo jiné zavazadlo na delší pobyt mimo domov (tábor, škola v přírodě, hory).
- Sám vyrobím ozdobný předmět (ozdobu, vyšívaný ubrousek, model letadla apod.).
- Budu bezpečně používat vybrané nástroje (např. nůž, sekeru, pilu, šicí náčiní...) a udržovat je v bezvadném a funkčním stavu.
- Vymyslím a připravím výzdobu klubovny k různým příležitostem (Vánoce, návštěvní den pro rodiče, tématická nástěnka...).
- Vyrobím předmět (postavu nebo zvířátko) z keramické hlíny nebo moduritu.
- Složím tři origami (japonské skládačky z papíru).



Bolestivě sykl, když se mu ostrý hrot jehly zaryl do prstu. Pustil plášť a strčil si zraněný palec do pusy. Pak ale s povzdechem pokračoval. Až teď, když se rozhodl vyšít si rodový erb na svůj plášť, si uvědomil, jaké je to žít bez sluhů, kteří jsou připraveni splnit každé jeho přání. Toužebně se zadíval na přátele z družiny, kteří hráli nějakou hru. Vytrval a vyšival dál. Konečně práci dokončil. Erb sice nebyl zdaleka dokonalý, ale uvědomil si, že z něj má mnohem větší radost, když ho vytvořil sám.

PLNĚNÍ

Pokud se chci zlepšit v manuální zručnosti, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





MŮJ ODDÍL

Každý oddíl je jedinečný, ať už rituály a zvyky, nebo programem, který dělá. Může to být vodáctví, turistika, outdoor, křesťanské zaměření a mnohé další. Aby bylo možné rozvíjet toto zaměření oddílu, jsou k tomu potřeba speciální dovednosti a znalosti typické pro ten který oddíl. Proto má každý oddíl možnost připravit svoji nabídku aktivit, které je možné plnit, aby se tyto dovednosti mohly rozvíjet.

AKTIVITY



PLNĚNÍ

Pokud se chci zlepšit v dovednostech typických pro náš oddíl, splním si 1–4 aktivity z oddílové nabídky (počet stanovuje oddíl).

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		





JÁ A MŮJ ŽIVOT

Jsem rád/a na světě, i když život není vždycky snadný. Víím, že můj život má velkou cenu. Jsem totiž člověkem s jedinečným posláním. Aby se mi dařilo ho svým životem uskutečňovat, potřebuji radostné a chápavé srdce, schopné naslouchat a vnímat krásu.

AKTIVITY

- 🐼 Zjistím, v čem se můžu spolehnout na sebe a v čem na ostatní členy své družiny. ☞
- 🐼 Dokážu se určitou dobu soustředit na nějakou důležitou otázku (např. „Co se mi včera skutečně povedlo?“, „Komu bych v oddíle měl víc pomáhat a proč?“). O výsledku si popovídám s někým, komu důvěřuji. ☞ ☞
- 🐼 Umím u pěti různých her určit, kvůli čemu je vlastně hrajeme (jaký je jejich smysl). ☞
- 🐼 Umím vysvětlit, jaký je rozdíl mezi posláním a zaměstnáním. ☞
- 🐼 Vyberu si umělecké dílo, které se mi líbí (obraz, kniha, hudba, stavba ...), a vysvětlím, proč se mi líbí. ☞
- 🐼 Pro svoje kamarády uspořádám přehlídku svých oblíbených písní (skladeb) a doplním to výkladem, proč se mi líbí. ☞
- 🐼 Vytvořím si svůj osobní erb nebo vymyslím své osobní heslo.
- 🐼 Po dva týdny si budu každý den psát deník o tom, co jsem zažil/a, jaké při tom byly mé pocity a co jsem si myslel/a. ☞



Vešel do chrámu a užasle se zastavil. Obrovská místnost byla tak majestátná, že ho napadlo, jak dokázali dávní stavitelé něco takového vytvořit. Co je vůbec vedlo při díle, které přesáhlo jejich životy o stovky let? Přesl doprostřed, posadil se a položil svůj meč před sebe. Zavřel oči a vnímal atmosféru místa, na kterém se psala historie řádu Akarských rytířů. Jako by slyšel tiché hlasy těch, kteří ho tu předcházeli. Co mu to sdělovali? S čím se na něj obraceli? K čemu ho zvali? Tu do chrámu pronikl paprsek světla, který se prodral do té doby zamračenou oblohou. To byla pro něj odpověď: zvali ho k cestě za Světle.

PLNĚNÍ

Pokud chce více rozumět sobě a svému životu, splním vyznačenou aktivitu a jednu další, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





MOJE SVĚDOMÍ

Skutečně chci žít podle skautského slibu a zákona. Rozumím tomu, proč je takový život správný. Proto se snažím poslouchat své svědomí, které mi pomáhá rozlišit, co je správné, a co ne. Chci být spolehlivý/á a statečný/á, obstojím pak i v těžkých situacích. Chci být druhým správným kamarádem/kamarádkou. Pokousím se o to nejen v oddíle, ale i mimo něj.

AKTIVITY

- Přemyslím o tom, co to znamená „žít skautsky“, a snažím se tak žít i mimo oddíl.
- V rozhovoru s dospělým, kterému důvěřuji, umím na konkrétních příkladech ze svého života ukázat, jak se skutečně rozhoduji v otázkách morálního jednání. (K) (K)
- Určím si, ve kterých situacích budu v následujících dvou měsících zvyšovat svou odvahu a statečnost, a poté o výsledku podám zprávu. (K)
- Vyberu si po dohodě s rodiči domácí povinnost, s níž mám problém, a alespoň dva měsíce se ji budu snažit zodpovědně plnit. (K) (K)
- Seznámím se alespoň s jedním dalším souborem pravidel morálního života (Desatero, zákony Lesní moudrosti, Bušido samurajů, morální kodex buddhismu apod.) a porovnáám je se skautským zákonem. (K)
- Vůdce/vůdkyně nebo rádce/rádkyně mi potvrdí, že se mi podařilo obstat ve třech konkrétních náročných situacích oddílového života (zranění, bouřka, konflikt, nároky na trpělivost, odvahu, sebezapření ...). (K) (K)
- Svůj vlastní „Modrý život“, na jehož pravidlech se dohodnu s rádcem/rádkyní (s rodiči, vůdcem/vůdkyní, duchovním, učitelem apod.) budu dodržovat alespoň dva měsíce. (K)
- Sestavím si svůj žebříček alespoň deseti hodnot (co je pro mě v životě důležité: např. rodiče, skauting, přátelství, peníze ...)



Člen královské gardy pomalu procházel ztlhlým palácem. Najednou uviděl v jedné místnosti světlo a krátce na to zaslechl i hlasy, které odtud vycházely. V téhle době tu nikdo neměl být! Už už se chystal rázně vstoupit do místnosti a narušitele vykázat, když mu došlo, že hovor těch neznámých se týká plánu na vraždu krále. Bez toho, že zjistí, kdo ten hrozný čin plánuje, mu těžko zabrání. Ze všech sil se snažil poznat podle hlasů, kdo to je. Jaké bylo jeho překvapení, když zjistil, že je to sám kancléř – králova pravá ruka. Kancléř si jej bohužel všiml. „Nic jsi neslyšel“, zasykl kancléř. Před očmi mu strčil tučně naditý váček zlatáků: „Tohle bude tvoje, když budeš dělat, že jsi nic neslyšel.“ Co mu kancléř nabízel, byla skutečná podlost. Nejraději by toho kriváka srazil pěstí, ale včas si uvědomil, že tím by opravdu ztratil všechno. Beze slova se otočil a vyběhl do tmy chodeb. Nevěděl, co ho čeká, ale jistě věděl jedno: svého krále, kterého se zavázal chránit, nezradí.

PLNĚNÍ

Pokud chci pokročit ve svém mravním jednání, splním vyznačenou aktivitu a jednu další, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





OSOBNÍ ROZVOJ

Dovedu se zamyslet nad tím, kým chci v životě být, čeho chci dosáhnout a co proto musím udělat. Nedovolím vlastní lenosti, aby mi řídila život. I když se mi někdy nechce dělat spoustu věcí, přemůžu se, protože vím, že jsou důležité. Baví mě vymýšlet správná a účinná řešení problémů.

AKTIVITY

- Během dvou měsíců se budu věnovat činnostem, které mě nemusí bavit, ale jsou nutností (vyberu si například z úklidu klubovny nebo vlastních věcí, učení do školy, pomoci doma, stavby tábora ...).
- Vyberu si nějakou oblast života, která mě obzvlášť zajímá, a budu se snažit dozvědět se o ní co nejvíce (četbou časopisu, knih, debatou, pomocí internetu ...). Na základě toho, co se dozvím, připravím pro svou družinu malou přednášku, hru, kvíz apod.
- Najdu si spolehlivý lék proti nudě, napíšu si na něj recept a budu ho pravidelně užívat.
- Vyberu si pět uměleckých děl (staveb, obrazů, skladeb ...) a porovnáám je mezi sebou (čím se liší, co mají společného, jak na mě působí apod.).



Mladý vévoda na okamžik zavřel oči, aby si utřídil myšlenky. Když je otevřel, sluhové právě vyprovázeli poslední z poddaných ven ze sálu. Poprvé celý den přijímal lidi z vévodství, aby řešil jejich spory a vyřizoval stížnosti. Snad stokrát se na sebe v duchu zlobil za to, že se dříve víc nezajímal o otcovy každodenní povinnosti a radši jezdil na hony a za zábavou. Teď musel rozhodovat a často nevěděl jak. Začal přemýšlet a zpětně si vybavoval jednotlivé spory. Uvědomil si, že několikrát nerozhodl zrovna spravedlivě. Příště bude muset soudit lépe. Čeká ho tvrdá práce na sobě samém. Je jeho povinností k poddaným, aby se naučil být spravedlivým vládcem.

PLNĚNÍ

Pokud chci přispět ke svému osobnímu rozvoji, splním jednu vyznačenou aktivitu a jednu další, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





LIDÉ A VZTAHY

Chci plnit svůj slib, že budu věrně v každé době sloužit nejvyšší Lásce. Právě to tady můžu ukázat. Nejdůležitější v té službě je být správným kamarádem všem, kteří o mé kamarádství stojí. Dodržování pravidel je nutné nejen v každé hře, ale i v každém správném kamarádství a vůbec mezi lidmi, kteří se chtějí mít rádi.

AKTIVITY

- Víím, proč je důležité umět odpouštět druhým i sobě, a také odpouštět druhým i sobě dokážu. Zkusím vymyslet způsob, jak se to na mně pozná. ☞
- Napíšu si, jaká pravidla platí pro život v oddíle, ve škole a u nás doma, a pokusím se přijít na to, proč je správné je dodržovat. Pak si o tom promluvíím s vůdcem/vůdkyní nebo jiným dospělým. ☞
- Na příkladu minimálně tří konkrétních konfliktů (v oddíle i mimo něj) prokážu, že chápu, proč konflikty vznikají a jak se dá pomáhat jejich přátelskému řešení. ☞
- Pomocí internetu nebo jinak si najdu „přítele na dálku“ a začnu si s ním psát.
- Dva měsíce se budu v oddíle (ve škole, v místě bydliště, v zájmovém kroužku...) věnovat tomu, kdo je v tomto prostředí nový nebo osamělý.
- Celý týden se budu snažit řešit všechny rozepře v klidu bez hádek, nadávání a skuhrání. Vždy se pokusím najít kompromis. Každý večer se zamyslím nad tím, jak se mi to dařilo.



Vztekle odhodila misku s jídlem a vyběhla od společného ohně. Prodírala se hustým lesem, cestou necestou – jen větve smrků ji šlehalý do rukou a tváře. Hněv ji pomalu přecházel. Uběhla sotva půl míle a zastavila se. Zamysleně se ohlédla. Anita, i když ji tak hrozně naštvála, byla skoro jako její sestra. Ani by nespočítala, kolikrát si navzájem pomohly a zachránily život za tu dobu, co dělají průvodkyně karavan. Vydala se zpět. Bylo by hrozně kvůli malicherné hádce zahodit takové přátelství.

PLNĚNÍ

Pokud chci lépe poznat hodnotu lidí a vztahů, splním jednu vyznačenou aktivitu a jednu další, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





MOJE VZTAHY

V tomto bodě mám ukázat, že o kamarádství nejen pěkně mluvím, ale také se o něj opravdu snažím. Chci se učit důvěře, i když vím, že mě někdy mohou druzí zklamat. To, že jsou kluci a děvčata různí, je bezva, i když jsou s tím někdy potíže. Nechci kazit kamarádké prostředí kolem sebe pomluvami a hrubým nebo sprostým jednáním.

AKTIVITY

- Vyberu si jednoho ze svých kamarádů (v oddíle nebo mimo něj), zamyslím se nad tím, jak by se naše kamarádství dalo zlepšit, a aspoň dva měsíce se o to budu snažit. S výsledkem seznámím dospělého, kterému důvěřuji, i dotyčného kamaráda.
- Ve třídě se budu snažit kamarádit s klukama i holkama.
- Víím, proč je špatné pomlouvat svoje spolužáky a kamarády, a proto se tomu budu alespoň dva měsíce co nejvíc vyhýbat. S výsledkem seznámím svou družinu.
- Přečtu si knihu, kterou mi doporučí můj vůdce/vůdkyně nebo jiný zodpovědný dospělý, o tom, co přináší puberta do života chlapců a děvčat. S dotyčným si pak o knize pohovořím.
- Zjistím s pomocí dospělého člověka, čemu se říká „zneužívání dětí“ a jak se mu mohou děti bránit.
- S družinou nebo oddílem se zúčastním společenského oběda, při kterém budeme dodržovat základy společenského chování a stolování.
- Spolu s družinou/oddílem absolvuji několik programů zaměřených na rozvoj vzájemné důvěry (např. „vodění slepého“, jistění v lanovém centru ...).



Dívka se podívala ven z okna. Pomyslela si, že je škoda, že její kamarádka Felistrea je zrovna teď nemocná, když je venku tak nádherně. Rozhodla se, že ji navštíví, aby měla alespoň nějakou radost. Zrovna se chystala vyrazit na cestu přes celé město, když se přihnaly dvě dívky ze sousedství. Do města právě dorazila armáda Akarských rytířů. Kamarádky ji lákaly, ať se jde s nimi na tu slávu podívat. Představila si tu nádhru: průvod městem, rytíři na koních oblečení do kovových brnění, všude spousta vlajek... a zatoužila se tam jít podívat. „Tak půjdeš? Nač ještě čekáš?“ naléhaly dívky nedočkavě. Jak ráda by šla s nimi! Jenomže pak si uvědomila, jakou radost by mohla způsobit nemocné Felistree a zakroutila hlavou: Ráda bych šla s vámi, ale, radši půjdu navštívit Felistreu. Je nemocná a já ji můžu aspoň takhle potěšit.“

PLNĚNÍ

Pokud chce rozvíjet svoje vztahy, splním dvě aktivity, které si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ



KOMUNIKACE MEZI LIDMI

Chci rozumět druhým, správně chápat, co mi sdělují. K tomu je třeba druhým naslouchat a snažit se pochopit, co si opravdu myslí a jak se cítí. Také já chci umět jasně vyjádřit, co mám na mysli, aby mi ostatní dobře rozuměli. A chci se učit řešit spory a konflikty správně.

AKTIVITY

- ☛ Pokusím se zjistit, v jakých situacích nejčastěji špatně chápu druhé lidi (kamarády, rodiče, rádce/rádkyně, učitele apod.), a čím je to způsobené. O svém zjištění si promluvím s vůdcem/vůdkyní nebo jiným dospělým, kterému důvěřuji. ☞
- ☛ Alespoň ve třech diskuzích v rámci oddílu dokážu srozumitelně zdůvodnit svůj názor na určitou věc, nebo mi vůdce/vůdkyně (učitel) potvrdí, že jsem se v tom za poslední dva měsíce zlepšil. ☞
- ☛ Během tří oddílových akcí (alespoň jedna bude výprava) si budu pečlivě všimát toho, jakou náladu mají členové mojí družiny, a po skončení se jich zeptám, jestli jsem pozoroval/a správně. ☞
- ☛ Na filmových scénkách bez zvuku dokážu správně určit, jak se lidé na nich cítí nebo jaký mají právé mezi sebou vztah. ☞
- ☛ Vyberu si jednoho člověka, se kterým se často vídám, a při pěti setkáních se mu budu snažit pořádně naslouchat. Po skončení sepišu, co jsem během té doby o něm i o sobě zjistil/a.
- ☛ Pokusím se vymyslet, jak bych mohl pomoci řešení konfliktů, ke kterým nejčastěji dochází v mém okolí (v družině, u nás doma nebo ve třídě), a o svém návrhu si promluvím s vůdcem/vůdkyní nebo jiným dospělým, kterému důvěřuji. ☞



Nejstarší královský syn se vrátil z cesty za mudrcem. „Co říkal, otče, vlastně ani nevím. Byl jsem po té cestě tak utmáčený, že když jsem k němu přišel a on mě nechal stát, aniž by mi posloužil aspoň lázni a pořádným křeslem, zpražil jsem ho a dál už jsem se s ním nebavil!“ hlásil nejstarší králův syn. Král smutně potřásl hlavou a podíval se na druhého syna. „Ano, otče, něco říkal. Ale bylo tam tolik nádhery, že jsem se na jeho řeč vůbec nedokázal soustředit. Jen ta nádhra ke mně mluvila. O tom bych ti dokázal vykládat celé hodiny“, rozpíval se prostřední syn, ale král jeho nadšení neoceníl. S nadějí se obrátil na nejmladšího syna: „Slova, která ten mudrc sdělil, jsem pro tebe, otče, uchoval. Toto je tedy zpráva pro tebe: Kdo moudře mluví, sází růže, kdo moudrému naslouchá, ty růže zalévá, ten, kdo ví, kdy má moudře mluvit a kdy pozorně naslouchat, pěstuje sad.“

PLNĚNÍ

Pokud se chci zlepšit v komunikaci mezi lidmi, splním jednu vyznačenou aktivitu a jednu další, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		



MOJE POMOC DRUHÝM

Vím, jaké to je, mít problémy, cítit se sám/a a potřebovat něčí radu a pomoc. Kolem nás je spousta lidí, kteří potřebují pomoc. I mou pomoc. Proto je důležité, abych dokázal/a poznat, když někdo moji pomoc potřebuje, a abych mu také opravdu pomoci dokázal/a.

AKTIVITY

- 🐼 Jeden měsíc budu „tajně“ pomáhat někomu z rodiny, oddílu či třídy (viz hra Skřítki na www.hranostaj.cz).
- 🐼 Budu se několikrát aktivně podílet na vymýšlení a uskutečnění dobrovolné pomoci těm, kteří ji od nás potřebují.
- 🐼 Zúčastním se s oddílem projektu na podporu některé významné charitativní akce (např. Pomozte dětem!, Postavme školu v Africe apod.).
- 🐼 Zjistím si, které hlavní organizace u nás pomáhají potřebným lidem a jak. 🐼
- 🐼 Alespoň dva měsíce budu pravidelně pomáhat nějakému studijně slabšímu kamarádovi s přípravou do školy.
- 🐼 Přispěji na nějakou charitativní sbírku částkou alespoň 50 Kč, kterou si ušetřím.



V zatačce byl vidět vůz, který napůl ležel v příkopě. Vozka na kozlíku zoufale pobízel koně, ale vyčerpaná zvířata nebyla schopna vůz vyprostit. Cesta byla široká, a tak neměl první z několika rytířů, kteří okolo projížděli, problém vůz objet. Vůdce rytířů ale všem přikázal zastavit a sesednout z koní. Pak deset silných mužů zocelených cvičením zabralo a společně se jim podařilo zapadlý vůz vyprostit. Vůdce odmítl od vděčného vozky nabízenou minci. Rytíři se bez meškání vydali zpět do pevnosti.

PLNĚNÍ

Pokud chci dokázat pomáhat druhým, splním jednu vyznačenou aktivitu a jednu další, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





MOJE RODINA

Mám rád svoje rodiče a sourozence a uvědomuji si, co to znamená mít domov. Vím, jak mohu v rodině pomáhat, a snažím se, aby nám bylo spolu dobře.

AKTIVITY

- Budu si všímat, jestli nepotřebují rodiče, babička a děda nebo sourozenci s něčím pomoci a sám se jim s pomocí nabídnu. (O)
- Představím rodině, co rád dělám ve svém volném čase (vysvětlím jim, co umím nového, co mě na kroužku baví atd.) (O)
- S pomocí rodičů/příbuzných namaluji rodový strom, uvedu v něm svoje sourozence, rodiče, tety a strýčky, bratrance a sestřenice, dědečky a babičky – u každého se pokusím zjistit místo a datum narození, a také kde bydlí a čím se zabývá. (O) (K)
- Srovnám tradice naší rodiny (jak slavíme narozeniny, Vánoce...) s rodinou kamaráda. (O)



Rozhlédla se po ulici a rychle přeběhla na druhou stranu. Stál tam nádherný dům jednoho z bohatých obchodníků. Zaklepala na dveře, ty se po chvíli otevřely a za nimi stál sluha. Dívka mu podala několik papírů a dostala za ně kožený váček. Okamžitě vyběhla od domu směrem k tržišti nedaleko jejich domu. Tam za peníze, které právě přepisem listin vydělala, nakoupila spoustu jídla, aby tak ulehčila mamince, která se starala o ni i o jejího malého brášku. Při cestě domů se těšila, jakou budou mít oba radost.

PLNĚNÍ

Pokud chceš být plnohodnotným členem rodiny, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		



JAK JSEM NA TOM

Po splnění bodu stezky si vyznač postup na svoji cestě nálepkou ze str. 82 a požádej vedoucího o vydání karty do skautské karetní hry Sacculus.

CESTA VODY

2. STUPEŇ SKAUTSKÉ STEZKY

byla dokončena dne

To stvrzuje můj vůdce oddílu

CO UMÍM
A ZNÁM

KDO JSEM

MŮJ
KAMARÁD

MŮJ DOMOV

SVĚT
OKOLO NÁS

PŘÍRODA
KOLEM NÁS



NAŠE PARTA

Mám v družině, ve škole i jinde kamarády/kamarádky, se kterými podnikáme společné akce, na jejichž vymýšlení a plánování se podílím. Když mám pocit, že to, co děláme, není správné, umím se ozvat. Zároveň ale umím vyslechnout názor kamarádů/kamarádek na své jednání a snažím se o něm přemýšlet.

AKTIVITY

- 🐼 Připravím pro svou družinu nějakou aktivitu mimo pravidelnou schůzku.
- 🐼 Pomohu kamarádovi/kamarádce, aby se v nové partě (třídě, oddíle, kroužku) cítil/a dobře, seznámím jej/ji s našimi pravidly a rituály. ⓪
- 🐼 Všímám si, zda vše, co v partě děláme, je správné, a najdu-li něco, co se mi nezdá, vysvětlím ostatním proč. ⓪ ⓪
- 🐼 Se svou partou vyzveme jinou partu ke sportovnímu turnaji či k jiné společné aktivitě. ⓪ ⓪
- 🐼 Připravím si pro ostatní hru či aktivitu, při které se jeden o druhém více dozvíme. ⓪ ⓪
- 🐼 Zjistím, kdy mají členové naší party narozeniny a svátky, a dokážu je potěšit maličkostí třeba i mimo toto období. ⓪
- 🐼 Popíšu, co dělá naši partu naší partou, co je pro nás charakteristické, bez čeho bychom to nebyli my. Mohu to ztvárnit například jako družinové album, reklamní leták, nástěnku nebo web. ⓪



Starý strážce leknutím nadskočil, když se kolem něj s chichotáním přehnala jedna dívka z princeznina doprovodu a zmizela za rohem. Princezna a skupina několika stejně starých dívek ze šlechtických rodin tvořily nerozlučnou skupinku. Cokoliv jedna z nich vymyslela, ostatní hned s nadšením přijaly, jako teď, když hrály na schovávanou. Sdělovaly si navzájem svá tajemství a věděly, že u svých přítelkyň jsou v bezpečí.

PLNĚNÍ

Pokud chceš lépe rozumět životu se svými vrstevníky, splním dvě aktivity, které si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ



DRUŽINA JAKO TÝM

Bez ostatních bych toho nedokázal tolik, jako když pracuji v týmu. Každý v naší družině je dobrý v něčem jiném, a také se toho jeden od druhého můžeme dost naučit. I když je někdy těžké s ostatními vyjít a přijmout cizí názor, nakonec společně dokážeme velké věci.

AKTIVITY

- 🐾 Snažím se, abychom zdárně dokončili úkol, pro který jsme se s družinou rozhodli. 🗲 🗲
- 🐾 Zúčastním se se svou družinou Svojsíkova závodu. 🗲 🗲
- 🐾 S družinou uvařím jídlo o několika chodech. 🗲 🗲
- 🐾 Naplánuji s družinou družinový výlet. 🗲 🗲



Díval se na velký váček se zálohou ve své dlani. Práce, kterou mu zadali, byla velice nebezpečná, ale slíbená odměna byla více než štědrá. Měl za úkol přinést přívěšek z podzemí jednoho prastarého hradu. Těžké, ale ne nemožné s těmi správnými společníky. Rozhlédl se, hostinec byl plný strážců karavan, žoldnéřů a dobrodruhů. Přemýšlel, koho by měl vzít s sebou. Najednou mu zrak padl na Aradianu, se kterou už párkrát něco společně podnikl. Byla to výborná čarodějka. Vydal se k ní. Prvního člena svého týmu měl vybraného.

PLNĚNÍ

Pokud chci zlepšovat naši týmovou práci, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





JÁ A DEMOKRACIE

Demokracie nejsou jen volby a hlasování, jak se občas lidem zdá. V demokracii jde daleko více o to, že si navzájem důvěřujeme. Díky tomu se dokážeme dohodnout (a naštěstí se přitom většinou bez hlasování obejdeme). Aby se nám dobře spolupracovalo a abychom si neškodili, dohodneme si obvykle pravidla. Proto se poznají demokracie a svoboda ne tím, že v nich pravidla nejsou, ale tím, že je každý může ovlivňovat, a všichni je svobodně dodržují.

AKTIVITY

- 🦉 Sepíši pravidla, která bude nutné dodržovat během cyklistického výletu družiny/oddílu.
- 🦉 Vzpomenu si, co z toho, co jsem poslední dobou udělal, někoho omezovalo, či ho jinak poškodilo. Vymyslím, jak si počínat příště, abych tím nikoho neomezoval, a budu se tím řídit.
- 🦉 Zúčastním se programu/hry na téma skautského zákona, který povede k diskusi o jeho účelu a dodržování.
- 🦉 Společně s ostatními v oddíle připravíme pravidla provozu klubovny či táborový řád. Domluvenými pravidly se budu řídit.



Mladý král se rozhlédl po lidech okolo sebe. Někteří byli staří rádcové jeho otce, ostatní patřili k jeho vlastním druhům, kteří teď plnili v království spoustu důležitých úkolů. Svolal si je, protože rozhodnutí, které měl dnes udělat, bylo příliš zodpovědné, než aby ho mohl s jistotou učinit sám. Řada přítomných navrhla vlastní řešení. Král nejprve vyslechl všechny názory a společně je poté zvažovali. Nakonec spojili to nejlepší z několika návrhů a společně vytvořili řešení, které by nikdo z nich sám nevymyslel. Král zavolał posly, aby roznesl rozkazy.

PLNĚNÍ

Pokud chce porozumět demokracii, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		





JÁ OBČAN

Jelikož je demokracie založená na důvěře, musím si ji také nějak zasloužit. Jak? Tak, že si všímám, přemýšlím, hledám řešení. Když se mi něco nelíbí, nesedím, nenadávám, ale jdu to řešit. Pokud totiž chci věci ovlivňovat, musím pro to něco udělat a jít s kůží na trh. Demokracie je vlastně určitý způsob života – aktivní životní styl, kdy se nebojím převzít za něco zodpovědnost, něco pro druhé udělat, ozvat se, když je třeba.

AKTIVITY

- Zúčastním se nějaké větší práce na pomoc blízkému okolí – sázení stromků, budování dětského hřiště apod.
- Vytvoříme spolu s družinou seznam toho, co je v klubovně problematické a co by se mělo nebo mohlo zlepšit, a alespoň jednu věc z toho i uděláme.
- Alespoň na dva měsíce na sebe vezmu jeden z následujících úkolů:
 - budu hlídat docházku nebo bodování své družiny
 - postarám se o úklid klubovny
 - budu aktualizovat družinovou nástěnku, oddílovou vývěsku apod.
 - připravím jednu část družinové schůzky



Hraběnka se podívala z okna ven a pro jistotu si vzala ještě šálu. Pak otevřela dveře a v doprovodu jedné služebné nastoupila do kočáru. Kočí se ani nemusel ptát, okamžitě zámířil do městské nemocnice, která se starala o chudé nemocné obyvatele města. Hraběnka nejen že dávala nemocnici spoustu peněz na pomoc, ale navíc sama pravidelně jezdila pomáhat. Někteří její známí se sice divili, ale ona byla šťastná, když se mohla starat o ty, kteří to potřebují.

PLNĚNÍ

Pokud si chci poradit v občanském životě, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





PROPOJENÝ SVĚT

Dnešní svět je složitý a není lehké se v něm vyznat. Skaut se ale nevzdává a snaží se přijít věcem na kloub, zjistit, co a jak spolu souvisí. Nikdo z nás totiž není ostrov sám pro sebe, každý je se svým okolím spojen spoustou vztahů, které dohromady tvoří síť. Když ji začnu prozkoumávat, zjistím, že vede daleko a že svými skutky zde mohou škodit i pomáhat na druhém konci zeměkoule. A já ji zkoumám dál, protože bych chtěl škodit co nejméně a pomáhat co nejvíce...

AKTIVITY

-  Představím si, že ve sbírce vyberu 1000 Kč. Jen na mně záleží, komu ve svém okolí peníze dám. Podmínkou je, že musí jít na dobrou a konkrétní věc. Své rozhodnutí zdůvodním před družinou. Pokud to zkusilo více z nás, společně s družinou poté vybereme, který nápad byl nejlepší.
-  Vypátrám blízkou veřejně prospěšnou (např. humanitární, charitativní, ochrannářskou) organizaci, a pozdravím jejího ředitele.
-  Sám si vyhledám a shlédnu pořad o pomoci potřebným (práce s menšinami, sociální pracovníci, práce s drogově závislými, práce v zahraničí ve školách, na misiích...).
-  Zjistím, kde ve světě pomáhá naše armáda a co přesně tam dělá.



Královna se rozhodla uspořádat velkou slavnost v zahradním parku. Protože ale park nebyl dlouho používán a sloužící na zámku by si s touto událostí sami neporadili, pozvala do zámku mnoho lidí různých profesí – od řemeslníků na opravu altánu, přes zahradníky na vyčištění záhonů, hudebníky na program a kuchaře na přípravu občerstvení. Královna se z okna zámku dívala na zajímavou podívanou, jak tato rozmanitá směs lidí na zahradě pracuje na společném díle. Uvědomila si, jak moc je každý v království potřeba. Každý umí něco a všichni se navzájem potřebují, aby věci fungovaly tak, jak mají.

PLNĚNÍ

Pokud se chci vyznat v dnešním propojeném světě, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		





RŮZNOST SVĚTA

Každý den se setkáváme s desítkami lidí. Každý z nich je jiný, každý žije svůj život trochu jinak, ale všichni jsou součástí naší společnosti. I já se liším od svých kamarádů, třeba jen tím, co umím, že poslouchám jinou hudbu nebo že mám jiné koníčky. Rozmanitost a pestrost nás obohacuje, a tak ji vítám a nebojím se jí a nevyhýbám se ostatním proto, že se mi svou barvou pleti, handicapem nebo názory zdají jiní než já.

AKTIVITY

- 🦉 Při návštěvě cizí země si napíšu 5–10 věcí, které jsou tam jiné než u nás, a zjistím, proč to tak je.
- 🦉 Najdu ve svém okolí člověka, který je obětí předsudku, a poslechnu si, jaké to je.
- 🦉 Najdu deset vtipů, které se týkají každý jiného předsudku, s tím, že u každého pojmenuji předsudek, kterého se vtip týká.
- 🦉 Navštívím památku, která připomíná netolerantní postoje některých lidí k menšinám nebo jiným omezaným skupinám (synagoga, památník, katovna, kostel, ženský klášter).



Opatrně se proplétala davem a hledala stánek, u kterého se prodávaly byliny, pro něž ji poslala její učitelka. Tohle bylo tržiště, kde se objevilo každé zboží, které dovezly lodě do Olentského přístavu, a bylo to tržiště, kde se zastavil každý námořník, který se ocitl v přístavu. S úžasem sledovala snědé námořníky z Arábie, ještě tmavší z Afrikánie nebo malé obratné muže z dalekých východních zemí. Fascinovalo ji, že všichni tihle rozdílní lidé tu spolu čile obchodovali. Když sledovala nabídku různých obchodníků, uvědomila si, kolik různých krásných i užitečných věcí dokáží ti cizinci vyrobit – byla si jistá, že leďacos z toho by nikdo z jejich města nikdy nezvládl. Konečně uviděla léčitelský krámek a rozběhla se nakoupit, co potřebovala.

PLNĚNÍ

Pokud chce porozumět dnešnímu různorodému světu, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		





PŘÍBĚHY NAŠEHO SVĚTA

Nežijeme život jako stránku učebnice, rozdělený na letopočty, poučky a čísla. Ani v historii lidé nepsali dějiny, ale prostě žili své příběhy. Pokud se na minulost dokážu takto dívat, přestane být jen sbírkou letopočtů, ale mohu v ní hledat zajímavosti, odpovědi na otázky, proč jsem, jaký jsem, i poučení pro dnešek.

AKTIVITY

- Najdu zajímavý příběh z historie skautingu v naší obci, v naší zemi nebo v zahraničí a seznámím s ním ostatní (vyprávěním, scénkou i jakkoli jinak).
- Dokážu vypátrat, jak se ve které době stavělo, proč tomu tak bylo a proč docházelo ke změnám (např. proč románské budovy měly malá okna a dveře, proč se přestaly stavět hrady a začaly se stavět zámky, proč byly barokní stavby tak zdobené, proč se první továrny stavěly u řek, proč se začaly používat panely).
- Nacvičím s družinou místní pověst jako scénku a předvedu ji včatům.
- Dovyprávím nedokončený příběh několika způsoby tak, aby nebyla porušena logika událostí.
- Sám nebo s družinou se zamyslím, co všechno z toho, co jsem za poslední rok dělal, bych nemohl dělat, kdyby u nás stále byl komunismus, a libovolnou formou to přiblížím družině, oddílu nebo spolužákům.
- Přečtu si tři biblické příběhy, jako jsou například v knize Katedrála moudrého písaře, Velký příběh Bible, Příběhy z Bible či Malá dětská Bible.



Děti byly překvapené, když je jejich učitel vzal místo vyučování do parku, který byl přilehlý ke královskému paláci. Strážci se na ně usmáli, otevřeli bránu a pustili je dál. Prošli velkým parkem a zastavili se u několika kamenů. Všechny vypadaly velice staře a byly podivně uspořádané. Když se třída utišila, začal učitel vyprávět o tom, jak kdysi na tomhle místě stál chrám. Povídal jim o dávných časech a před jejich zraky se odehrávaly události staré tisíce let.

PLNĚNÍ

Pokud chci porozumět příběhům našeho světa, splním vyznačenou aktivitu a jednu další, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





POBYT V PŘÍRODĚ

Baví mě chodit do přírody. Umím se správně obléci, vzít si potřebné věci, sbalit si batoh. V přírodě si vím rady, umím se o sebe postarat, vyznám se v mapě. Umím využít, co mi příroda dává. Umím se v přírodě chovat, neruším její obyvatele a neublížuji jim.

AKTIVITY

-  Přespím v přírodě s běžným vybavením.
-  Najdu vhodné místo (rovné, suché) k přespání pod stanem, s kama-rádem postavím stan.
-  Na výpravě nebo na táboře uvařím chutný čaj z přírodních surovin (z bylinek, lesního ovoce, šípků).
-  Na výpravě nebo na táboře najdu a přinesu vhodné dříví na vaření, připravím ohniště a závěs pro vaření v kotlíku a během vaření budu udržovat oheň.
-  Vysvětlím nováčkům, jak se chovat v přírodě, a zdůvodním jednotlivá pravidla chování.
-  Přenocuji pod širákem.



Znepokojeně se podíval k západu a uvědomil si, že slunce brzy zajde za obzor. Věděl, že se ztratil. Byl někde uprostřed lesa a nikde kolem nebyly známky lidské činnosti. Vypadalo to, že bude muset v lese přespát. S takovou situací si ale uměl poradit. Meč byl sice nešikovný nástroj, ale přesto se mu podařilo nasekat smrkové větve, ze kterých si udělal přístřešek pro případ, že by v noci začalo pršet. Nakonec rozdělal oheň a upekl si několik kousků masa, které s sebou nesl v batohu.

PLNĚNÍ

Pokud chce lépe zvládat pobyt v přírodě, splním jednu vyznačenou aktivitu a jednu další, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		



VNÍMÁNÍ PŘÍRODY

Příroda je zajímavá a má nám co říci, protože v ní můžeme nacházet stále něco nového. K tomu, abychom jí mohli porozumět, se potřebujeme naučit její jazyk. Nestačí totiž jen „se koukat“, chce to zapojit i ostatní smysly – ochutnat, přivonět, ohmatat... Když se takto naučím vnímat přírodu, bude pro mě mnohem pestřejší a zajímavější.

AKTIVITY

-  Najdu si v přírodě místo, které mám rád, a kde je mi dobře (v okolí bydliště, na chalupě). Toto místo budu častěji navštěvovat a pozorovat, jak se během roku mění. Změny se pokusím zachytit, např. fotografií, kresbou, textem či jinak.
-  Do oddílového nebo táborového časopisu, do kroniky apod. napíšu krátký příběh o svém silném zážitku v přírodě (noční zvuky při hlídce, východ slunce nad rybníkem, setkání s kancem apod.).
-  Na výpravě (nebo v okolí tábora, na chalupě apod.) se pokusím najít různé stopy historie okolní krajiny (např. staré patníky, zbytky cest, alej stromů...). Svá pozorování si zapíšu nebo zakreslím do jednoduché mapky.



Vyšla ze dveří hostince, počkala, až si trochu zvykne na tmou, a rozhlédla se. Okolo vedla cesta, z oken hostince se svítilo a byl slyšet veselý zpěv jeho návštěvníků. Hraničářka, která doprovázela družinu za jejím úkolem, ale hlučné veselí ráda neměla. Vyšla se po cestě, dokud nenarazila na mýtinu, kde dřevorubci těžili dřevo. Sedla si na jeden z pařezů a zadívala se na oblohu. Nad ní zářily tisíce hvězd. Prohlížela si je a vnímala jejich krásu. Zároveň se zaposlouchala do zvuků temného lesa. Vítr potichu šuměl v korunách stromů a v lese byly slyšet kroky malých zvířátek, která se hnala za svou potravou. Věděla, že nejlépe je jí uprostřed přírody.

PLNĚNÍ

Pokud chce lépe vnímat přírodu, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		



POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Příroda je rozmanitá a složitá. Snažím se poznávat různé organismy v přírodě a rozumět jejich vzájemným vztahům. Pak nejsem jako slon v porcelánu a nestane se mi, že bych svým chováním nechtíc škodil. A svoje znalosti můžu použít – příroda mi může poskytnout jídlo, ale musím vědět, jak se přitom neotrávit. Znalosti potřebuji, i když se starám o domácí zvíře.

AKTIVITY

- 🦋 Na táboře (nebo na výpravě, v okolí bydliště, na chalupě) najdu čtyři různá prostředí (např. pole, louku, les, rybník). Pro každé z těchto prostředí vymyslím a popíšu jeden příklad reálného potravního řetězce (nejlépe tak, aby do něho byly začleněny organismy, které jsem v daném prostředí pozoroval).
- 🦋 Na noční obloze najdu co nejvíc souhvězdí, která znám, a tři nová s pomocí mapy hvězdné oblohy. Najdu a převyprávím alespoň jeden mýtus, který se k jednomu souhvězdí váže.
- 🦋 Pokud chovám domácí zvíře či pěstuji rostliny, zjistím podrobnější informace o tom, co potřebují k životu (od zkušeného chovatele, z kvalitní knihy), a zajistím jim dobré životní podmínky. Zájemcům umím vysvětlit, proč je potřeba se o to zvíře nebo tuto rostlinu starat tak, jak se starám já. Svou rostlinu nebo zvíře pravidelně pozoruji a snažím se lépe porozumět nárokům rostlin a chování zvířat.
- 🦋 Naučím se poznat chráněné druhy rostlin a živočichů, které se vyskytují v našem regionu. Dostupnou část z nich si prohlédnu na jejich přirozených stanovištích.



Vévodova desetiletá dcera sledovala vrchního podkoního, jak se věnuje vraníkům jejího otce. Viděla radost v jeho očích i očích krásných plnokrevníků. „Jsou tak krásní a spokojení, protože je máš rád, vid?“ zeptala se. Podkoní se na ni usmál: „To by nestačilo, slečno. Důležité také je, že jsem si o koních zjistil všechno, co se zjistit dá, a některé věci objevil i sám. Je totiž důležité nejen mít rád, ale i dobře vědět, co tomu, koho máš rád, prospívá a co škodí. To platí vždycky – u lidí i u koní.“

PLNĚNÍ

Pokud chceš lépe poznat přírodu, splni jednu aktivitu, kterou si určíš.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ





HODNOTA PŘÍRODY

Rád chodím do přírody, snažím se ji poznávat a rozumět jí. Vím, že příroda je pro mě důležitá, že se bez ní lidé neobejdou. Přírodu mám rád a zbytečně ji neničím.

AKTIVITY

- 🐾 Vypěstuji ze semínka rostlinu (pokojovou, zahradní, strom) a tři měsíce sleduji a zaznamenávám její vývoj.
- 🐾 Na výpravách nebo v okolí tábora najdu místo v přírodě, které považuji za krásné. Toto místo ostatním buď ukážu a vysvětlím, proč se mi líbí, nebo jakýmkoli jiným způsobem (fotografiemi, kresbou, textem, pantomimou, scénkou) přiblížím svůj pohled na něj.
- 🐾 Vyberu si nějakou rostlinu, houbu nebo zvíře, která nemají na první pohled žádný užitek (jedovatá houba, lišejník, mech, slímák ...), a vysvětlím ostatním, jaký má význam v přírodě.



V osmi letech se vydal poprvé se svým otcem na lov. Chvilí čekali v úkrytu, když tu před ně přihopkal krásný huňatý zajíc. Syn se usmál a chtěl zajíčkovi zamávat, když v tom jeho otec zvedl samostříl a dobře mířenou ranou zajíce skolil. Oba vyběhli z úkrytu a přiklekli k mrtvému zvířeti. Syn na něj jen krátce pohlédl, a když viděl, jak hebkou srst barví čerstvá krev, zakryl si oči a rozplakal se. Otec chvíli mlčky klečel a potom položil synovi ruku na rameno. Ten zvedl usazené oči a podíval se otcí do tváře: „Když on byl ještě před chvílí tak krásný a roztomilý a teď...“ Nedořekl a rozvzlykal se. Otec s vážnou tváří odpověděl: „To je bolest života chlapče. Abys jedl, musíš umět zabít. Ale nezapomeň na dnešní smutek, naučí tě moudrosti – bude ti připomínat, že tvůj pokrm není samozřejmost a že k němu máš přistupovat s úctou. I když je přirozené, že aby se jeden najedl, druhý musí zemřít, není přirozené plýtvat jidlem a zabíjet nadarmo.“

PLNĚNÍ

Pokud si chce lépe uvědomit, jakou hodnotu má příroda, splním jednu aktivitu, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		



ŠETRNÉ CHOVÁNÍ

Naše každodenní chování ovlivňuje přírodu. Z přírody pochází jídlo, které jíme, energie, kterou topíme, svítíme a která pohání naše auta; suroviny, z nichž se vyrábí věci, které používáme – prostě všechno. A vše, co nepotřebujeme, vracíme do přírody – jako odpad na skládku, jako kouř z komína při spalování, jako znečištění. Snažím se porozumět, jaké dopady má moje chování na přírodu, a chovat se k přírodě co nejšetrněji – šetřit energií, surovinami, neplytvat, nevytvářet zbytečný odpad, a ten, který vytvořím, třídit.

AKTIVITY

- 🐼 Znáš značky „ekologicky šetrný výrobek“ a „produkt ekologického zemědělství“ a vím, co znamenají.
- 🐼 Spočítám, kolik jsem během jednoho dne spotřeboval vody při běžné činnosti doma a porovnám to se svou spotřebou vody za běžný den na táboře.
- 🐼 Během dvou týdnů budu sledovat a zapisovat, kolik jsem použil věcí určených na jedno použití (kelímek na limonádu, PET láhev, sáček na rohlíky, který pak vyhodím ...). Po měsíci své pozorování vyhodnotím a rozmyslím si, které jednorázové věci bych mohl nahradit takovými, které můžu použít vícrát (sklenička místo kelímku, sáček na rohlíky z domova ...), nebo které vůbec nepotřebuji. Další měsíc se pokusím nahradit alespoň tři věci na jedno použití věcmi, které můžu použít vícekrát.
- 🐼 Vysvětlím nováčkům, jak mají zacházet s odpadem na výpravě – co mohou zakopat a proč, a co musí odnést zpátky domů a proč.
- 🐼 Seženu seznam kosmetiky, která není testovaná na zvířatech, zjistím, kde se dá koupit, a uvedu zdroj svých informací.



Lovec, který dorazil ke svému srubu, nesl na ramenou nesl uloveného jelena. Vytáhl nůž a začal kořist zpracovávat. Jako první uřízl parohy, ze kterých se daly vyrobit výborné rukojeti nožů, pak zvíře stáhl a kůži napnul na připravený rám, aby se vysušila. Odřezané maso zabalil a připravil. Zítra se vydá do města, kde ho prodá na trhu. Ale tím to pro něho neskončilo. Úlovek se musel spotřebovat do poslední kůstky. Šlachy odřezal, aby je později použil na provazy. Nejhezčí kusy vnitřnosti si odložil na polévku a zbytek jelena ukryl do přístěnku, jeho pes bude mít na pár dní co žrát.

PLNĚNÍ

Pokud se chceš šetrně a zodpovědně chovat k přírodě, splním jednu vyznačenou aktivitu a jednu další, kterou si určím.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ		

MŮJ ZAČÁTEK

Stezku je možné začít plnit od jakéhokoliv stupně, na jehož úrovni se nacházíš. Pokud tedy začínáš až na této cestě a nemáš za sebou předcházející stupeň, je nutné splnit tento rozdílový bod. Je v něm obsaženo to nejdůležitější z předchozích stupňů, co by tě nemělo minout. **Tento bod se neplní, pokud navazuješ na předcházející stupeň.**

AKTIVITY

- ☛ Umím přivolat první pomoc a prakticky ošetřit základní zranění: krvácení, popálenina, zlomenina, klíště.
- ☛ Rozumím skautskému slibu a zákonu.
- ☛ Prokážu schopnost v tichu aspoň tři minuty soustředěně naslouchat.
- ☛ Sepíšu si všechny svoje dosavadní kamarády a kamarádky a u každého se pokusím zjistit, čím jsem k našemu kamarádství přispíval já a čím ten druhý, případně proč to naše kamarádství skončilo.

PLNĚNÍ

Pokud si chceš doplnit důležité věci z předcházejících stupňů, které jsem neprocházel, tak splním čtyři vyznačené aktivity.

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

ROZHODL/A JSEM SE PRO TUTO AKTIVITU

JÁ

KALENDÁŘ PRO PLÁNOVÁNÍ AKTIVIT

Protože stezka obsahuje spoustu aktivit, které by se měly stihnout v rámci roku, na který je určen jeden stupeň, snad se ti bude hodit malá pomůcka ve formě stručného kalendáře pro plánování aktivit. Abys na to nezapomněl/a, můžeš si poznačit, že si budeš chtít nějakou aktivitu splnit např. na táboře, o Vánocích nebo kdykoliv jindy. Můžeš si také naplánovat aktivity na jednotlivé týdny a schůzky. Záleží na tobě, jak ti bude tento kalendář vyhovovat a jak jej využiješ.

	ZÁŘÍ	ŘÍJEN	LISTOPAD
1. týden			
2. týden			
3. týden			
4. týden			

	PROSINEC	LEDEN	ÚNOR
1. týden			
2. týden			
3. týden			
4. týden			

	BŘEZEN	DUBEN	KVĚTEN
1. týden			
2. týden			
3. týden			
4. týden			

	ČERVEN	ČERVENEC	SRPEN
1. týden			
2. týden			
3. týden			
4. týden			

PŘEHLED PLNĚNÍ DLOUHODOBÝCH AKTIVIT

Ve stezce nalezneš spoustu úkolů, které se musí plnit delší dobu (týden, měsíc atd.). Tato tabulka ti pomůže ve sledování plnění. Jednoduše si do sloupceku napíšeš název aktivity a pak si dle jednotlivých dní budeš dělat značky, zda jsi ji splnil/a, anebo ne.

splněno ✓
nesplněno ✗

Až dojdeš na konec tabulky, můžeš v ní pokračovat buď od začátku (pokud sleduješ plnění druhý měsíc), nebo pouze po nesplněných bodech (pokud chceš dohnat zameškané dny zbývající do daného období).

Aktivita				
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				

Aktivita					
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					

VÝZVA,

KTERÁ NA MĚ ČEKÁ, AŽ PROJDU TUTO CESTU

Pokud jsi dorazil/a až na konec tohoto stupně, tedy na konec Cesty Vody, máš možnost pokusit se o splnění jedné z následujících výzev:

VÝSADEK

Neznámé místo, žádná mapa a porad' si. Ocitneš se ve dne na neznámém místě bez orientačních pomůcek. Dokážeš se vrátit do tábora nebo na jiné známé místo? O tuto výzvu se můžeš pokusit maximálně dvakrát.



NOČNÍ NÁVRAT

Budeš v noci vyvezen/a se zavazanýma očima z tábora na neznámé místo. Tvým pomocníkem bude baterka, mapa a buzola. Dokážeš se do budíčku vrátit zpátky do tábora? Dokážeš se v temné neznámé krajině zorientovat a najít správnou cestu domů? O tuto výzvu se můžeš pokusit maximálně dvakrát.



ODDÍLOVÁ VÝZVA

Oddíl si může vytvořit novou nebo upravenou výzvu.

VÝZVA

BYLA SPLNĚNA DNE

PODPIS.....

NEZAPOMEŇ NA VÝZVU, KTEROU MŮŽEŠ PODSTOUPIT PŘED SPLNĚNÍM TĚTO CESTY

Pokud jsi splnil/a všechny podmínky předcházejícího stupně, tedy Cesty Země, můžeš se pokusit o překonání jedné z následujících výzev, jejichž popis najdeš v sešitu Cesta Země:



Noční bdění



Ranní svítání

Sacculus – Skautská karetní hra

- Získávej karty do hry za splnění jednotlivých bodů skautské stezky.
- Se získanými kartami rozehráj hru s ostatními ze svého oddílu nebo i mimo něj. Čím více karet, tím více možností, jak vyhrát na soupeře.
- Kouzelný váleček, nad kterým v oblaku levitují barevné kamínky.
- Ovládni sílu kamínků pomocí kouzel ze světa hobitů, trpaslíků a elfů. Ale pamatuj, že pokud soupeř odhadne tvůj záměr, tvá snaha vyjde na prázdno.



Svojsíkův závod

- **Závod** (ukáž se svou družinou, že umíte spolupracovat jako tým a že si dokážete poradit v dnešním životě)
- **Brány** (ukáž své družině, co umíš a v čem jsi dobrý)
- **Táboření** (ukáž se svou družinou, jak si dokážete postavit stan nebo uvařit jídlo)
- **Výprava** (ukáž se svou družinou, jak si dokážete poradit na výpravě)
- Postupový závod skautských družin, který se koná každý lichý rok.
- Zúčastní se se svou družinou, tvůj rádce nebo vůdce ti určitě rád poradí, jak na to
- Více informací na www.skaut.cz/svojsikac



Skautské odborky

- Každý z nás je v něčem dobrý
- Rozvíjej se v tom, v čem jsi dobrý
- Odborky ukážou tobě i ostatním, co umíš
- Díky odborkám se naučíš nové věci
- v oborech, které tě zajímají
- Ukaž ostatním pomocí odborky, v čem jsi opravdový odborník
- Na více informací o odborkách se zeptej svého vedoucího



Ahoj, jsem Saurik, každý měsíc ti přinesu časopis SKAUT až do schránky...

skaut



... a co v něm je?



... reportáže... rozhovory... stolní hry... comicsy... trapasy... přírodu... redaktorská odborka... daleké země... zvířata... hlavolamy... tipy na výpravy... hry a soutěže o ceny...



No, to mi ale pak nezbyde žádný čas na plnění stezky...!?



S časopisem ti to právě pofrčí mnohem rychleji. Na mnoha stránkách totiž najdeš tipy na zvládnutí bodů své stezky! Nápady, jak si se stezkou poradit sám, nebo s družinou...

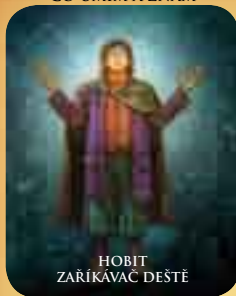


Fakt? Jestli teda nekecáš, tak mi ho příští měsíc přines! Kde si ho mám objednat?

www.skaut.cz/casopisy



CO UMÍM A ZNÁM

HOBIT
ZAŘÍKÁVAČ DEŠTĚ

MŮJ KAMARÁD

TRPASLÍK
ZLATOKOP

SPOLEČNOST OKOLO NÁS



ŘÍČNÍ ELFKA

KDO JSEM



NYMFA

MŮJ DOMOV



PERMONÍK

PŘÍRODA KOLEM NÁS



UNDINA



Na své cestě jsi získal/a nové dovednosti a schopnosti, které ti budou pomáhat v dalším životě. V našem dobrodružném světě kromě toho můžeš získat na svoji stranu několik pomocníků. Za každou splněnou oblast na tebe čeká jeden z pomocníků, jehož obrázek si můžeš nalepit na stránku, ukazující tvůj postup ve stezce (str. 44–45). Navíc – pokud získáš pomocníka a „jeho“ kartu ve skautské karetní hře Sacculus, přinese ti to ve hře určitou výhodu.

POMOCNÍCI NA CESTĚ VODY:

HOBIT ZAŘÍKÁVAČ DEŠTĚ

Hobiti si váží dokonalosti a krásy přírody. Zaříkávač deště dokáže s přírodou rozmlouvat, a pokud je to potřeba, přivolá či zažene dešť.

NYMFA

Vodní vila. Za noci tančí u řek a potůčků, občas skryté jen pro sebe, někdy před zraky hobitů, kteří ji nadšeně tleskají. Ví o pokladech ukrytých v hlubokých vodách, ale málokomu o nich poví.

TRPASLÍK ZLATOKOP

Trpaslíci žijí v podzemních jeskyních, kde hledají vzácné nerosty. Zlatokopové jsou velice ceněni pro svůj um při hledání a dobývání zlata, které však nikdy neshromažďují jen pro sebe..

PERMONÍK

Tento příbuzný trpaslíků se specializuje na výrobu tajných dveří a pastí, které chrání nejužasnější poklady trpaslíků před nezvanými návštěvníky.

ŘÍČNÍ ELFKA

Elfové jsou velice moudří, žijí v hlubokých hvozdech schováni před očima zvědavců. Říční elfka chrání vodu před znečištěním, aby lesy nechřadly a mohly bujně růst.

UNDINA

Vypadá jako z masa a kostí, ale je celá z vody. Vládne vodě, dokáže obrátit tok řek či proměnit vodní hladinu v ledové kluziště. Je přítelkyní říční elfky.



PÁR SLOV PRO RÁDCE A VEDOUCÍ

- ☛ Tato stezka, která má být průvodcem a pomocníkem v osobním rozvoji skautů a skautek ve věku 11–15 let, byla vydána jako součást projektu „Nový program“. Předcházelo jí téměř dvouleté vytváření a testování.
- ☛ Celý komplet stezek pro skautský věk se skládá ze čtyř stupňů (čtyři sešity včetně nášivek), Nováčka (příručka pro nové členy) a skautské karetní hry Sacculus. Více informací naleznete na www.skaut.cz/novyprogram.
- ☛ Ke stezce je k dispozici neustále rozšiřovaná rozsáhlá metodika, jak stezku v oddíle zavést a používat, včetně velkého množství inspirativních nápadů a návodů. Naleznete v ní vazbu stezek na výchovné cíle a inspiraci k aktivitám pro oddílovou činnost podle nové stezky.
- ☛ Jednotlivé součásti metodiky i stezky je možné zakoupit v TDC (www.skaut.cz/obchod) a dalších skautských prodejnách.
- ☛ Stezku je možné upravit pro oddílové podmínky. Bližší informace a návody jsou uvedeny v metodice Jak pracovat se stezkou.
- ☛ Připomínky ke stezce, které bude možné zohlednit v dalším vydání, můžete zasílat na e-mailovou adresu novyprogram@skaut.cz.

CESTA VODY – 2. STUPEŇ SKAUTSKÉ STEZKY

Autoři: Stezku připravila Metodická skupina NJ pro výchovný program ve složení: Ondřej Kupka – Dick, Roman Šantora – Bobo, Jiří Zajíc – Edy, Petr Klápště – Hříbek, Vít Růžička, Naďa Kramplová, František Šereda – Moulin, Magdaléna Žárská – Skippy a Mariana Ermlová – Mája.

Poděkování: Děkuje všem, kteří se na vzniku stezky podíleli, za jejich pomoc. Jednalo se zejména o členy testovacích oddílů, konzultanty, členy dílčích týmů a další spolupracovníky. Díky.

Motivační příběhy: Ondřej Martínek a kol.

Ilustrace: Jan Patrik Krásný, Milan Fibiger, Jana Šouřlová

Grafická úprava a DTP: Lucie Ernestová, GAO

Jazyková korektura: Michaela Čákrťová, Jan Hazlbauer, Veronika Maxerová

JAK POZNÁM, ŽE JSEM AKTIVITU ÚSPĚŠNĚ SPLNIL/A A V NĚČEM SE ZLEPŠIL/A?

Jednoduše, stačí použít vlastní hlavu a poctivě se zamyslet. Aby to tvé zamyšlení za něco stálo a abys byl/a připraven/á na pozdější popovídání s hodnotiteli, je dobré si při tom odpovědět na tyto otázky:

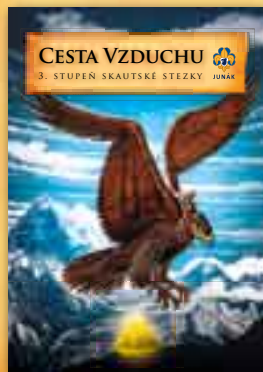
- ☛ Jak přesně probíhalo moje plnění aktivity? (To pro připomenutí, pokud už utekla nějaká ta chvilka od doby, co aktivita začala.)
- ☛ Jak se mi to povedlo a proč?
- ☛ Pokud se mi to nepovedlo, co je podle mne důvodem, že to dopadlo špatně? Pokud se mi to povedlo, co je důvodem úspěchu?
- ☛ Jak jsem se poučil/a, co bych příště udělal/a jinak, lépe? Kde a kdy v budoucnu využiji, co jsem se naučil/a?

Ber přitom v potaz svoje skutečné možnosti. Nejsi superman ani úplná nula – nepřeceňuj se, ani nepodceňuj. Někdy je neúspěch, ze kterého se dokážeš poučit, lepší než úspěch, který Ti nic nedá...

KAM BUDE POKRÁČOVAT MOJE PUTOVÁNÍ



Podařilo se ti dokončit Cestu Vody. Gratulujeme. Tento konec zároveň přináší začátek něčeho nového, začátek dalšího stupně skautské stezky. Abys úspěšně poznal/a všechny živly našeho světa a byls/bylas tak připraven/a na vše, co tě může v životě potkat, čeká tě setkání s dalším elementem – Vzduchem. Vydáš se na Cestu Vzduchu, která je zase o kousek náročnější než to, co máš za sebou. To ale nevadí, protože i ty se postupně zlepšuješ a určitě to s trochou odhodlání zvládneš.



UKAZATEL MOJÍ CESTY

Nezapomeň při svém putování na svůj skautský slib a zákon. Povedou tě vždy dobrým směrem, byť to nebude cesta jednoduchá.



SKAUTSKÝ SLIB

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:
sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době,
plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské,
duši i tělem být připraven/a pomáhat vlasti
i bližním.

(K tomu mi dopomáhej Bůh.)

ZÁKON SKAUTŮ

1. Skaut je pravdomluvný.
2. Skaut je věrný a oddaný.
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.
4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.
5. Skaut je zdvořilý.
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců.
8. Skaut je veselý myslí.
9. Skaut je hospodárny.
10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích.

ZÁKON SKAUTEK

1. Skautka je pravdomluvná.
2. Skautka je věrná a oddaná.
3. Skautka je prospěšná a pomáhá jiným.
4. Skautka je přítelkyní všech lidí dobré vůle a sestrou každé skautky.
5. Skautka je zdvořilá.
6. Skautka je ochránkyní přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skautka je poslušná rodičů, představených a vůdců.
8. Skautka je veselá myslí.
9. Skautka je hospodárná.
10. Skautka je čistá v myšlení, slovech i skutcích.

Cesta Vody je součástí nové stezky pro skauty a skautky. Pomocí aktivit a úkolů ti pomůže projít všemi oblastmi, které bys měl/a ovládat a pomůže ti tak být lepším. Stezka povede dobrodružným světem čtyř živlů – Země, Vody, Vzduchu a Ohně. Budeš tímto světem procházet jako jedna z mnoha postav, podle vlastního výběru. Na cestě tě bude čekat spousta překážek a úskalí, ale ty si určitě dokážeš poradit a jen tak se nevzdáš. Navíc na to nebudeš sám/sama, pomohou ti všichni ve tvém oddíle i mimo něj – od kamarádů, přes rádce a vedoucího, až po členy tvojí rodiny.



© Junák – svaz skautů a skautek ČR

Vydal: Junák – TDC, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1 jako svou 131. publikaci • Praha 2008

Vytiskla: Tiskárna Retip, Červený Kostelec • Náklad: 5000 ks • První vydání • ISBN 978-80-86825-26-7

Projekt byl podpořen z grantu Evropského skautského stoletého fondu (ESCF – European Scout Centenary Fund)